

המפגשים - אורן הפנים!

טוף. כשאיש אחד הראה רק ארבע אצבעות רצו החברה לנשק אותו פשוט אבל בסוף התברר שהוא עשה זאת מפני שהיתה לו אצבע חתוכה ביד.

מאנדי נתן לנו כמו תמיד הוראות באיור צורה לשחק. לי, למשל, אמר שכקיצוני שמאלי עלי לשחק לא רק על הקו אלא להכנס גם לעמדת המקשר, כדי שיהיה לי יותר שטח לקבל כדורים.

המשחק התחיל. המול הגדול שלנו היה שרפי לוי הבקיע גול כבר בדקה הראשונה. זה היה כאילו שהתחלנו לשחק עם גול אחד פור. כל החברה קיבלו פתאום מרץ כזה, ושיחקנו לא ברמה יותר גבוהה אלא בהרבה יותר הקרבה. עד היום אני לא יודע מאיפה לקחנו את הכוח לך, אבל היינו בכל מקום. כשהתקפנו, התקפנו עם חמשה חלוצים. כשידרנו להגנה, היו כמעט כל החלוצים בהגנה. לא היתה כמעט פעם ש היה כדור עם יוגוסלבי לבד. תמיד היה יוגוסלבי ושניים משלנו.

נכון שהיוגוסלבים היו יותר טובים. אבל בתור יחידים. הם שלטו במרכז השדה והשליטה שלהם בכדור היתה יותר טובה. אבל כמשחק קבוצתי איתנו שיחקנו יותר טוב, וזאת הסיבה שניצחנו.

כשחזרנו למלון לא היו מלצרים שיגישו לנו אוכל. הם התביישו להתקרב לשולחנות שלנו, כי לפני המשחק הם רק עשו לנו מספרים כמה גולים נחטפו. אפילו העי תונאים שקודם ליכלכו איתנו, נעשו פתאום החברים הכי טובים שלנו.

★ ★ ★

מכות וגם רספקט

יוגוסלבים עשו לנו מסיבה, כמו ש עושים אחרי כל משחק. עם נאומים וברכות ומתנות. לחלוצות העבודה של פור עלים שחורים שקיבלנו במתנה מהיוחנים הוספנו כדים מקריסטל וסמלים יוגוסלבים. אבל כל הזמן חשבנו איך לחזור יותר מהר הביתה. אף פעם לא רצינו לעזוב את חוץ לארץ כל כך מהר כמו הפעם, ודחאק הפעם קרו מציצים.

בדרך חזרה חשבנו כל הזמן איך אליהו הגביא יאכל לנו את המנות והיין שהבינו על השולחן שבבילנו. אבל לא תיארו ש יהיה גם מישור שאלא את פירות הנצח שלנו בבלגארד. העתונים היוגוסלבים חילקו לנו את כל השבחים. והם לא עשו זאת מטעמי נימוס. הם גם נתנו נקודות לשחקני הנבחרת שלנו, לפי משחקם. ואילו כאן בארץ נמצאו כמה עתונאים שחושבים שהם מומחים יותר גדולים מהיוגוסלבים ומבינים יותר ממאנדי עצמו, והפכו את כל הסדר. אולי בגלל זה יכלו שחקני מכבי פתח תקוה, איתם שחקנו יומיים אחרי שחזרנו, להתייחס אל שחקני הנבחרת בזלזול כזה, ולנסות לשבור להם את העצמות. את רפי הם חיסלו. אבל אלי, צריך להגיד, היה להם דחאק רספקט. כל פעם, אחרי שנתנו לי מכה או הפילו אותי, הם נתנו את היד.

מנצחון. אבל היוחנים התאוששו. השח וני צחו. הקהל שלהם דחאק די פייר. מזכיר את הקהל שלנו. כשאנחנו הבקענו את הגול, אף אחד מהם לא הוציא הגה. אבל כשהם הכניסו, הקהל קפץ כמו משוגע. הם גם לא שכחו לצעוק לכמה שחקנים שלהם בזה גם מבחינה זאת זה מזכיר את המצב שהיה פעם בארץ — שלא השחקן הטוב נכנס דחאק לנבחרת. היוחנים האלה, למשל, צעקו כל הזמן שהמנן הימני שלהם נכנס לנבחרת כי הוא עובד אצל מרכיב הנבחרת.

★ ★ ★

סמריפטיז למען המורא

במה שער ליוונים נלצח אותנו, למרות שהיו יותר טובים, הם השופטים. שני שופטיהקו היווניים עשו לנו בדיוק מה ששופטיהקו בארץ עושים לקבוצות זרות. והשופט האיטלקי יכול מומן להיות קליינט טוב לדיר טיכו בירושלים. לא רק שהוא אישר את הגול הראשון שלהם שלא היה גול, אלא שהוא קיפח אותנו הרבה פעמים. אבל אנחנו לא יכולים לבוא בטענות אליו. סוף סוף הוא אישר לנו ברמת גן במשחק נגד רוסיה גול שגם כן ספק אם היה גול. הוא פשוט טיפוס כזה.

הפסדנו. לא בכינו, אבל היינו מדוכאים. פחנו שעשיו, אחרי שחזרנו עם שני הפסדים ארצה, ישטחו אותנו. מה שהרגיו אותנו במיוחד היו העתונאים. למחרת קיבלנו את העתונים מהארץ ושני עתונאים, דב גולדשטיין ממעריבי וישראל פו מעל המסמר, כתבו דברים שלא היו ולא נבראו. הם ביקרו קשות כל שחקן ושחקן והתנקמו בנו על שקילקלנו להם את הניחושים שננצח את יוון. כמה מהחברה כבר חשבו שאין להם מה לחזור ארצה. רצינו לכתוב לאשתי שתשלח את התפסים שלי, ואשאר באירופה. למזלנו ידע מאנדי להציל אותנו ממצב הרוח המחרבן שירד עלינו. לקחו אותנו למועדון סטריפטיז, שם התפשטה רקדנית אחת כמעט לגמרי. אבל למרות שהיא מתפשטת שם כל יום היא עוד לא יודעת לעשות את זה לבד, והיא ביקשה מהחברה לעזור לה קצת. מה שמעניין הוא שכאשר ביקשה אותנו להוריד לה את הגרביים ידע אברהם בן שלום, המתרגם של מאנדי, איפה בדיוק נמצאות הביריות שלה. אפשר היה להרגיש שהוא כבר היה שם קודם. טיילנו קצת ביחן והתאמנו, ונסענו ליוגוסלביה. קבלת הפנים שעשו לנו היוגוסלבים לעלתה לנו בכלל את המורא. הם קיבלו אותנו בכל הכבוד. ההבדל בין קבלת פנים זו לקבלת הפנים שעשו לנו באתונה הוא כמו בין יום ולילה. הם הכניסו אותנו במלון הכי יפה שיש להם בכלל, מלון מטרופול, ואז הרגשנו כבר כבני אדם.

★ ★ ★

גז אחד פור

עדינו למשחק בהרגשה לאיכילך טובה. ברחוב הראו לנו האנשים כל הזמן חמש אצבעות, סימן לחמישיה שנח

התמונה שצולמה בשעת התקפה יוגוסלבית על השער הישראלי, מראה שמץ מהמאמץ שהשקיעו הישראלים. לעומת שחקן יוגוסלבי אחד, שבעה ישראליים, משמאל לימין: מייססוק, טיש (מאחוריו), אמר, מנציל, סטלמך, בנבנישתי ולבקוביץ.

איך פתאום נולד לנו עוד שחקן אחד.

★ ★ ★

היוונים אינם טפשים

טוב, או התזמורת ניגנה את שני הי המנונים וכולנו עמדנו דום. הם דחאק לא התבלבלו בהתקנה, אבל הם ניגנו את זה כל כך ארוך כאילו לא ידעו איפה הסוף. אני לא רוצה לעשות לכם רע על הנשמה ולחזור לתיאור מהלך המשחק. אבל אם

מאת שייע גלזר

אתם מעוניינים לשמוע את דעתי על המשחק, בבקשה. ובכן, לי יש קצת יותר נסיון משלכם או תאמינו לי: ליוונים הגיע נצחון במאת אחוז. לא רק משום שאנחנו היינו גרועים, אלא שהנבחרת היוונית, ששיחקה נגדנו ביחן, היתה הרבה יותר טובה מהנבחרת שלנו, גם כשאנחנו לא משחקים גרוע. ידוע לכם בטח הפתגם הקלאסי באידיש: „אלע יוונים האבן די זעלבע פונגים“ (לכל היוונים אותן הפנים). הפעם לא רק שליוונים היו פנים חדשות לגמרי מאלה שאנחנו רגילים להכיר, אלא שהם לא היו יוונים בכלל.

דחאק אנחנו הבקענו בגל ההתקפות שלהם את השער הראשון, כשנגחתי ממסירה של סטלמך את הגול הבינלאומי הראשון שלי שאני מבקיע בראש. לא היינו רחוקים אז

* יוון באידיש פירוש טיפוס.

בטוח. כבר למחרת בואנו הלכנו לאימון במגרש הזכור לי היטב מהמשחק בשנת 1953. המגרש דחאק נראה טוב.

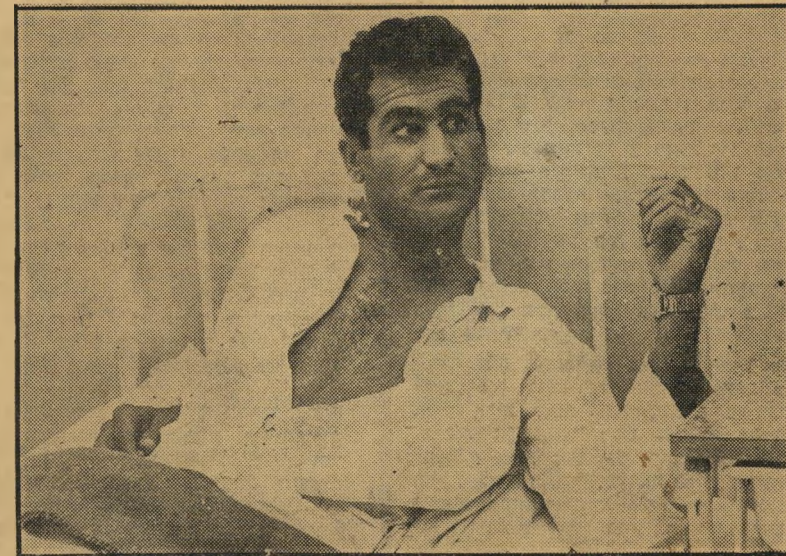
מה שלא היה כל כך טוב היה המלון שבו שמו אותנו. היוונים האלה, כשבאו לארץ נתנו להם את אכדיה ולנו נתנו את טורניה — מלון אמנם חדש אבל בסביבה מתורבת, סביבה של בתיוונות ודברים כאלה. אני לא יודע אם היתה להם כזונה מיו חדת ליוונים, אבל את החברה זה הרגיו.

הכל היה טוב ויפה, עד למשחק עצמו. היינו כנחוצים בעצמנו וגם היוחנים. הם קנו את כל הכרטיסים, ואפילו בשוק השחור איאפשר היה להשיג. בא איתנו הבן של יאוניר כדי לראות את המשחק, והוא לא יכול היה להשיג כרטיס. אז הלבשנו אותו חולצה של שחקן והוא עלה איתנו למגרש בתור השחקן ה-17 של הנבחרת. זה קצת בלבול את מאנדי, שלא היה יכול לתפוס

תליאביב, עמדה לשחק בשבת משחק, שהיה מכריע לגביע, נגד הפועל תליאביב. רפי לא יכול היה לקבל חופשה כדי להשתתף במשחק. אולם ליבו לא נתן לו להחמיץ מיפגש כה חשוב. הוא ברח ממחנהו, הת יצב ברגע האחרון למשחק. שני שוטרים צבאיים הופיעו במגרש, המתינו עד לרגע בו תסתים התחרות, ואז אסרו את רפי והובילוהו במכונית צבאית מהמגרש לבלא. באותה שנה נפצע רפי באחד המשחקים, והוא שכב בביתו כשתפר בראשו. בשבת נסעה קבוצתו לחיפה, לשחק נגד קבוצת מכבי המקומית. ברגע האחרון קם רפי ממיי טחו, שכר מונית מיוחדת והשיג את קבר צחו בחיפה. למרות התפר הטרי בראשו הש תתף במשחק.

ב-1958, כאשר מכבי תליאביב עמדה לשחק נגד הפועל חיפה באחד ממשחקי הליגה הקובעים, שכב רפי בביתו קודח בחום של 40 מעלות. הפעם שמרה עליו אמו שלא יקום ממיטתו. אולם בשעות לפניצהזרים הדוע על רפי כי הוא יוצא רגע לחבר. ונעלם. הוא הגיע לחיפה, קיבל זריקה ש הורידה את חמו, וכשתחבושת פלסטית עוטפת את גופו עלה לשחק.

רפי לא עשה זאת מתוך שוין, או משום שציפה לתשבחות ולתשואות. הריצה אותו אהבה ללאסייג לכדורגל ונאמנות עדיהסוף

הנבעט כוכב הנבחרת הלאומית במשחק יוגוסלבית, רפי לוי, על מיטת החולים בבית החולים ביילינסון, לשם הובא חסר הכרה, לאחר שנפגע קשה בראשו במשחק שנערך בין מכבי פתח תקוה לבין מכבי תליאביב וטבל מזעזעזמיות.

נית, שספק אם כדורגלן כלשהו זכה לה לפניו. שמו הצטרף לגלריה המפוארת של שמות כוכבי כדורגל בארץ כמו גויטפלד, ברגה, אלי פוקס, חודורוב, שייע גלזר ו סטלמך, שהערצתם הפכה פולחן ממש.

רפי עצמו קיבל גילויים אלה בצניעות ובביישנות. גם כשהוא שכוב במיטת בית החולים וגלי הערצה מקיפים אותו, היתה לכדורגלן הצעיר רק משאלה אחת: לחזור במהירות האפשרית למגרש הכדורגל. לא להחמיץ בשום פנים ואופן את משחק הליגה של קבוצתו מכבי תליאביב נגד הפועל תליאביב, בשבת הבאה.

הרופאים, בתוכם ד"ר אשכנזי הגדול, אסרו על רפי להשתתף במשחקים במשך חודש אחד לפחות. אולם כל אלה המכירים אותו, מסופקים אם רפי יקיים את דרישת הרופאים. הם היו בטוחים שאפילו אם יושאר בבית החולים, הוא ימצא דרך להתחמק ול השתתף במשחק. הוא לא יעשה זאת לשם שוין ורושם, אלא משום שעולם הכדורגל הוא עולמו הפרטי של רפי לוי, קבוצתו היא משפחתו, והכדור הוא חלק ממנו.

★ ★ ★

מן המגרש — לכדא

רפי למשך, היה בשנת 1956, כאשר רפי לוי שירת בצבא. קבוצתו, מכבי